

Vlaams
Parlement

vergadering **C51**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

van 18 november 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de knelpunten in het Vlaams personeelsstatuut, in het kader van een modern HR-beleid voor de Vlaamse overheid – 379 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Willy Segers tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het voornemen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) om in Brussel een verplicht integratietraject in te voeren – 390 (2014-2015)	5

**VRAAG OM UITLEG van de heer Ward Kennes tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de knelpunten in het Vlaams personeelsstatuut, in het kader van een modern HR-beleid voor de Vlaamse overheid
– 379 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister, ik heb al eens gekeken in de beleidsnota die we vandaag niet bespreken, maar die wel binnenkort aan bod komt. Daarin staan een aantal behartigenswaardige zaken over de gelijke behandeling van de personeelsleden van de Vlaamse overheid, in het bijzonder de contractuele en statutaire ambtenaars. Er wordt gepleit voor een eenvormig statuut en voor gelijke arbeidsvoorwaarden. Dat zijn zaken die de meesten van ons zeer na aan het hart liggen.

Wat verderop wordt er in verband met gendergelijkheid ook gesteld dat er een betere doorstroming moet zijn. Heel vaak gebeurt die via examens. De beleidsnota is vandaag niet meteen het voorwerp van bespreking, maar ik denk dat daarin heel wat aanknopingspunten zitten om mijn vraag om uitleg te stellen.

Mijn vraag om uitleg gaat namelijk over een initiatief in verband met een modern HR-beleid dat in de vorige legislatuur, onder minister Bourgeois, van start is gegaan. Het sleutelproject maakte deel uit van het ruimere meerjarenprogramma slagkrachtige overheid. De gelijke behandeling van contractuele en statutaire personeelsleden heeft daarin een belangrijke plaats ingenomen. Het gaat onder andere over pensioenaangelegenheden. Vandaag wil ik het heel specifiek hebben over de bevorderingsmogelijkheden. Gelet op wat daarover wordt gezegd in het huidige regeerakkoord en de huidige beleidsnota, denk ik dat dit punt ook de minister na aan het hart ligt: "In overleg met de vakorganisatie werken we aan een eenvormig statuut voor alle personeelsleden." Ik hoop dat de vakbonden hun bijdrage zullen leveren om dat proces vooruit te doen gaan.

Om te bevorderen, moet men uiteraard slagen in de bevorderingsexamens. Het zou zeer wenselijk zijn dat goede contractuele ambtenaren via een goede procedure, een publieke procedure die de toetsing kan doorstaan van kwaliteitscriteria, die voldoende bekendgemaakt werd en waarin de standaarden even hoog liggen als voor de statutaire personeelsleden, ook kunnen deelnemen aan de bevorderingsexamens voor statutaire functies.

Ik begrijp dat de regering die richting uit wilt. Men heeft ook een opening gecreëerd. Het Algemene Principes Koninklijk Besluit (APKB) werd jarenlang aangehaald als reden om een aantal zaken niet te moderniseren. Deelstaatsregeringen waren afhankelijk van dat APKB. Nu kunnen we ons daarvan bevrijden. De vraag is of we dat in één keer doen of stapsgewijs. Een element daarin is de wijze van bekendmaking. De vacatures moeten niet meer in het Belgisch Staatsblad verschijnen, maar kunnen bijvoorbeeld worden bekendgemaakt op Jobpunt of de VDAB-website, die ook effectief worden bekeken door mensen die op zoek zijn naar een vacature. Heel weinig mensen bladeren in het Belgisch Staatsblad als ze op zoek zijn naar een job. Er zijn veel realistischere pistes.

Het is mij niet duidelijk of het besluit van de Vlaamse Regering al werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Ondertussen staat wel op de website in

verband met het Vlaams personeelsstatuut (VPS): "Publicatievereiste vacatures van Belgisch Staatsblad naar de website VDAB vanaf 1 november." Volgens die informatie zou die nieuwe regeling dus al van kracht moeten zijn. Ik heb echter nog niet kunnen terugvinden dat het effectief in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd.

Er is een knelpunt. De mensen die in het verleden binnenkwamen, hebben dat gedaan via examens waarvan de vacature niet was bekendgemaakt in het Staatsblad, omdat het om contractuelen ging. Wanneer zij vandaag deelnemen, stelt men dat ze misschien wel voldoen aan alle mogelijke voorwaarden, maar dat één probleem, namelijk de publicatie in het Belgisch Staatsblad, het struikelblok is waardoor zij met het hoofd tegen de muur knallen. De vacatures van de contractuelen werden vroeger helemaal niet in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Zij kunnen er dus absoluut niets aan doen. De publicatieverplichting bestond wel. Het is dus niet zo dat die mensen via een achterpoortje zijn binnengekomen, maar wel via een open, grote poort.

Nu de regelgeving wordt aangepast, stel ik mij de vraag of men moet vasthouden aan die regeling.

Minister, erkent u dat de feitelijke situatie die ontstaan is niet strookt met de beleidsdoelstelling in het kader van een modern HR-beleid en de bezorgdheid die u verwoordde in uw beleidsnota?

Hoe wilt u dit probleem, dat het niet in de juiste gazet – om het zo lapidair te zeggen – werd gepubliceerd, zo snel mogelijk oplossen, zodat het besluit om die publicatievereiste te laten vallen geen dode letter zou blijven voor de mensen die in dienst zijn van vóór juli van dit jaar?

Minister, krijgt u signalen dat er nog andere knelpunten zijn in verband met het gewijzigde Vlaams personeelsstatuut, in functie van de evolutie naar gelijkvormigheid van de statuten? Wat onderneemt u hierin concreet?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Kennes, u hebt een zeer uitgebreide toelichting gegeven. Ik dank u daarvoor, want u hebt al delen uit mijn antwoord gegeven. Ik zal niet alles herhalen.

U vroeg of ik erken dat er een aantal zaken gebeuren die niet echt stroken met het modern HR-beleid dat wij voor ogen hebben. Ik erken dat. U hebt zelf verwezen naar het Vlaams regeerakkoord van de vorige legislatuur en de beleidsnota van mijn voorganger, Geert Bourgeois. Hij heeft inderdaad dat sleutelproject gerealiseerd waarnaar u hebt verwezen.

Op 21 februari 2014 was er een besluit tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut. Zo werd er onder andere goedgekeurd dat er bevorderingsmogelijkheden zijn voor contractuele personeelsleden die geslaagd zijn voor een objectief wervingsexamen. Daarin zit het probleem, dat hebt u zelf ook gezegd. Contractuelen die zijn aangenomen zonder dat dat werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, zullen nooit kunnen bevorderen. Zij zullen dus nooit een statutaire functie kunnen uitoefenen, omdat bevordering altijd gelinkt is aan de statutaire functie. Wij zijn ons daarvan bewust. Op 3 oktober heeft de Vlaamse Regering inderdaad een besluit genomen tot een volgende wijziging van het VPS. Daarin staat dat de voorwaarde om het te publiceren in het Belgisch Staatsblad, vervalt. Het moet enkel worden weergegeven op de webstek van de VDAB, met ingang van 1 november.

Ik weet natuurlijk ook wel dat dit enkel en alleen een oplossing is voor de toekomstige procedures. We zitten in de problemen met de procedures vanaf 2006. In dat jaar werd het objectief wervingsexamen namelijk van kracht. We zijn van plan een nieuw besluit te maken, dat retroactief de situatie vanaf 1 januari 2006 herstelt. Maar ik wil hier heel duidelijk zeggen dat ik dat besluit enkel zal nemen als er een expliciet positief advies is van de Raad van State. Anders wordt het onmogelijk dat te doen.

We zullen er dus alles aan doen om die bestaande ongelijkheid weg te nemen. De situatie is naar mijn mening kafkaïes. Ik denk dat u het daarover met mij eens bent. We hebben het opgelost voor de toekomst en proberen het retroactief recht te zetten vanaf 2006. Ik zal dat niet doen zonder een uiterst positief advies van de Raad van State, want anders denk ik dat we ons als overheid belachelijk maken en onnodige problemen veroorzaken.

U vroeg of ik andere signalen krijg. Neen, niet zozeer. Wel stelt zich dezelfde problematiek om als contractueel personeelslid te kunnen meedingen naar een projectleidersfunctie. Dat is eigenlijk net hetzelfde probleem.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Minister, ik volg dit dossier en gelijkaardige dossiers al een hele tijd op. Het was niet de bedoeling om u het gras voor de voeten weg te maaien. Ik wilde de continuïteit van een aantal zaken in het licht te stellen. Ik denk dat we op dezelfde lijn zitten.

Ik waardeer dat u een nieuw initiatief wilt nemen om dat retroactief recht te zetten. Dat zou billijk zijn. We moeten de uitspraak van de Raad van State afwachten.

U legt de lat zeer hoog, u zegt expliciet: "positief". Ik zou zeggen: als de Raad van State een positief advies geeft, kunnen we daarmee doorgaan, ik zou daar niet meer aan doen. Ik zou de lat niet te hoog leggen. Het is een kwestie van billijkheid om hier een oplossing te zoeken.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Kennes, het gras voor de voeten wegmaaien, zoals u zegt, dat was bedoeld als een compliment: daardoor moest ik niet heel mijn antwoord geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Willy Segers tot mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het voornemen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) om in Brussel een verplicht integratietraject in te voeren
– 390 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Mercedes Van Volcem

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) heeft het volgende omtrent inburgering in Brussel in haar beleidsverklaring opgenomen: "Met het akkoord van de COCOF (Commission Communautaire Française) en de Vlaamse Gemeenschap zullen we eind 2015, in

overleg met de beide gefedereerde entiteiten, de ordonnantie voorleggen waarmee we in Brussel een verplicht integratietraject beogen in te voeren. Daarnaast zal ook de noodzaak onderzocht worden van een samenwerkingsakkoord. Het komt erop aan de nieuwkomers die door de regelgevingen beoogd worden, te verplichten zich in te schrijven voor het eerste luik van een onthaaltraject, waarbij een sociale en een taalkundige balans worden opgemaakt. Indien uit de balans blijkt dat taallessen nodig zijn, zullen ook deze verplicht worden gemaakt.”

Minister, uw voorganger heeft zich in de commissie altijd erg positief uitgelaten over een verplicht inburgeringstraject in Brussel. Niettemin lijken me er nog heel wat onduidelijkheden omtrent die samenwerking die moeten worden weggewerkt. Zo lijkt het me sterk dat de noodzaak van een samenwerkingsakkoord slechts ‘moet worden onderzocht’. De vraag is of dat niet een echte noodzaak is, misschien mocht dit als echte vaststelling worden opgenomen.

Bovendien wordt er gesuggereerd dat de GGC zelf een rol zal krijgen inzake intake, afname van testen enzovoort. Dat lijkt me ook niet de bedoeling.

Hoe staat u tegenover bovenstaand voornemen van de GGC om een verplicht ‘integratietraject’ in te voeren? Hoe ziet u de organisatie van dit traject concreet? Heeft de GGC u hier – voorafgaand aan de beleidsverklaring – nog over gecontacteerd? Welke verdere stappen moeten er gezet worden?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Ik sluit me aan bij de bezorgdheid en vragen van de heer Segers. Minister, in uw beleidsnota Inburgering en Integratie 2014-2014 stelt u dat we samen met de Franse Gemeenschap en de GGC willen bekijken hoe u de verplichte inburgering ook in Brussel-Hoofdstad kunt realiseren.

We mogen de kar niet voor het paard spannen. Wat ons betreft, moeten we die akkoorden absoluut eerst maken tussen de gemeenschappen en bepalen wat we willen doen, voor wie en wie doet wat. Dan pas kunnen we naar de GGC gaan en via een ordonnantie werken. Dat is voor ons een eerste belangrijke voorwaarde voor de inburgering in Brussel.

De inhoud is voor ons breed. Het moet gaan over taalkennis, maar ook over respect voor normen en waarden, participatie aan de arbeidsmarkt en onderwijs.

Een belangrijke uitdaging bij de uitwerking van het inburgeringsbeleid in Brussel is dat als die GGC inderdaad als enige wettelijk bevoegde instantie voor het verplichten van personen in Brussel die inburgering oplegt voor bepaalde categorieën, die inburgeraars niet via ingangspoorten – zoals het OCMW of de gemeente – linea recta naar de Franstalige tegenhanger van het Vlaams inburgeringsbeleid worden gevoerd. Daar moeten we echt waakzaam voor zijn.

Helaas zit mijn partij niet in het GGC-college, anders had het regeerakkoord er misschien een klein beetje anders uit gezien. Maar bon, de mensen moeten de volgende keer maar beter nadenken.

Hebt u al contact gehad met de COCOF en met de GGC?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Het regeerakkoord verwijst naar dit element, ook in de beleidsnota is het opgenomen. Inburgering is voor deze meerderheid zeer belangrijk, ook in Brussel.

Mijnheer Poschet, u weet dat Brussel net iets anders georganiseerd is dan Vlaanderen en Wallonië. Het is niet altijd evident, u hebt ook een aantal knelpunten aangehaald. Uw partij is niet vertegenwoordigd omdat het over een staatssecretaris gaat en niet over een minister. Het is dus allemaal zeer ingewikkeld.

In Brussel bestaat er momenteel al een regelgevend kader inzake inburgering dat gecreëerd werd door de Franse Gemeenschap, die de bevoegdheid heeft gedelegeerd naar de COCOF – ik zal u de geschiedenis besparen. Er is natuurlijk wel een behoorlijk verschil tussen de visies van de twee gemeenschappen over inburgering. Gemakkelijkheidshalve spreek ik nu over de twee gemeenschappen.

De doelgroepomschrijving verschilt zeer sterk. In Vlaanderen is dat redelijk ruim, we beperken ons niet tot de nieuwkomers. De COCOF beperkt zich tot de mensen die minder dan drie jaar in België verblijven.

Dat is een heel groot verschil. Ook het inhoudelijke traject verschilt. In Vlaanderen worden op verschillende aspecten klemtonen gelegd: bijvoorbeeld op taal maar ook op maatschappelijke oriëntatie, loopbaanoriëntatie en Nederlands als tweede taal (NT2). Aan Franstalige zijde wordt vooral de klemtoon gelegd op taal en niet zozeer op maatschappelijke oriëntatie en dergelijke meer. Ook de manier waarop het wordt aangepakt, verschilt. Zo heeft de COCOF een onthaaltraject met twee onderdelen. Het eerste deel bestaat uit een onthaal, een infosessie van tien uur, een sociale balans en een taalbalans. Dan pas wordt beslist of men al dan niet een tweede deel nodig heeft. Bij ons is dat allemaal veel beter geregeld, vind ik persoonlijk.

Dat zorgt natuurlijk voor discrepanties tussen de twee inburgeringstrajecten die kunnen worden aangeboden op Brussels grondgebied. Ik ben het voor alle duidelijkheid niet eens met de werkwijze die de GGC voorstelt: eerst wordt een ordonnantie verplicht gesteld om een verplichte inburgering in Brussel mogelijk te maken, en dan pas kan er een samenwerkingsakkoord komen. Ik denk dat het andersom moet. Mijnheer Poschet, u hebt dat aangehaald. We moeten eerst een samenwerkingsakkoord afsluiten tussen de GGC, de Vlaamse Gemeenschap en de COCOF, en pas nadien kan er een ordonnantie van de GGC die een inburgeringsplicht oplegt aan de Brusselse inburgeraars. Nu weet u allemaal wel dat de GGC verplicht is om de inburgeringsverplichting op te leggen aan de inwoners van Brussel maar dat zij niet bevoegd is om de Vlaamse Gemeenschap of de COCOF te verplichten om te voorzien in bepaalde inburgeringstrajecten of inburgeringscursussen. Mijn voorkeur van aanpak is dus eerst een samenwerkingsakkoord met de COCOF en nadien een ordonnantie. Dat lijkt mij veel beter omdat in een samenwerkingsakkoord, voorafgaand aan een ordonnantie, bepaalde zaken kunnen worden opgenomen die moeten worden afgestemd, bijvoorbeeld de doelgroep.

Ik had het daarnet – zij het wel wat kort door de bocht – over een van de knelpunten: het aflijnen van de doelgroep. Ook de inhoud van de verplichting en de handhaving lijkt mij redelijk essentieel om op te nemen in een samenwerkingsakkoord, en ook de manier van toeleiding. De heer Poschet verwees daarnaar: het is belangrijk om dat allemaal eerst in een samenwerkingsakkoord vast te leggen en het nadien via een ordonnantie te regelen.

Neen, ik ben nog niet gecontacteerd door de GGC of door iemand anders. Er is op 5 november wel een overleg geweest tussen minister-president Bourgeois en minister-president Vervoort. Daar is de kwestie wel ter sprake gekomen. Daar is afgesproken dat men contact met mijn kabinet ging opnemen. Wij gaan in elk geval zelf contact leggen om afspraken te kunnen maken over het samenwerkingsakkoord en om nadien een ordonnantie te kunnen invoeren.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Minister, dank u voor de ruime toelichting. Het is inderdaad een kluwen. De mensen op het werkveld kijken natuurlijk wel uit naar wat er te gebeuren staat. Maar we geven al zelf toe dat het voor hen waarschijnlijk weinig zal veranderen en dat het vooral in de structuren zal zitten. De gebruikers of participanten zullen er weinig van merken.

Ik ben in elk geval zeer verheugd dat u de piste bewandelt van eerst de samenwerking tussen de gemeenschappen. Dat biedt de beste garanties, zeker als het gaat over welke doelgroepomschrijving en -handhaving we gebruiken. Dat zijn essentiële dingen vooraleer een dergelijke belangrijke stap wordt gezet.

Op het einde van de vorige legislatuur is de zaak hier ook ter sprake gekomen. Over de partijgrenzen heen was iedereen tevreden dat men ook aan Franstalige zijde voor Brussel de inburgering verplicht wou maken. Het is nu inderdaad het moment om dat te doen.

Ik wil nog heel even een bijkomend argument geven. Als ik het heb over Brussel, kijk ik altijd met veel belangstelling, maar ook met veel belang, vanuit de Vlaamse Rand. De instroomcijfers daar zijn vooral vanuit Brussel afkomstig. Je moet daar rekening mee houden. Mensen die daar ingeburgerd zijn, zullen één, twee of een paar jaar later in die Vlaamse Rand terechtkomen. Mocht het echt blijken – het is voorlopig niet zo – dat er te grote verschillen zijn in de beide inburgeringstrajecten, dan zal daar weer een probleem ontstaan. Laat ons dat dus nu al zo veel mogelijk op elkaar afstemmen, wetende wat de instroomcijfers zijn vanuit Brussel naar de Vlaamse Rand.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Mijnheer Segers, het klopt dat een inburgeringstraject in Brussel kan helpen om het gevaar van een olievlek in te dammen. Maar dan moet men natuurlijk wel het Nederlandstalige traject volgen. Want als men het Franstalige traject volgt, speelt het geen rol.

Minister, ik dank u voor uw uitleg. Ik denk dat wij op dezelfde lijn zitten. Ik wil wel nog bijzondere aandacht vragen voor de rol van de VGC, als Brusselpoot van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Zij moet ook worden betrokken bij het uitstippelen van het beleid. Het helpt altijd om haar terreinkennis over inburgering en integratie te benutten.

Ik heb nog een kleine opmerking of aanmoediging met betrekking tot de handhaving. Zelfs daar zijn er grote verschillen tussen de Nederlands- en Franstaligen. Het is niet omdat het nu aan Franstalige zijde verplicht wordt dat zij daar ook een sanctie aan zullen koppelen. Wij koppelen daar wel nog wat anders aan. Ook daar wens ik u alvast heel veel moed en succes bij het streven naar een goed akkoord.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Uiteraard ben ik altijd bereid om zo veel mogelijk instanties hun mening te horen, maar de VGC is niet echt betrokken partij bij de totstandkoming van het samenwerkingsakkoord. Wij hebben onze bevoegdheid immers niet gedelegeerd; aan Franstalige zijde heeft men dat wel gedaan. Maar uiteraard ben ik absoluut bereid om de visie van de VGC hierin te kennen.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

De heer Willy Segers (N-VA): Er zullen inderdaad twee inburgeringstrajecten zijn, mijnheer Poschet: een Nederlandstalig en een Franstalig. Maar ik had ook begrepen dat er aan Nederlandstalige zijde, waar het Brussels onthaalbureau

voor nieuwkomers (bon) de samenwerking organiseert, aandachtsverschuivingen zouden zijn. Nu werken zij met vrijwillige inburgering, maar dat zal wegvallen. Men zal dus ook aandacht kunnen besteden aan de werving.

Dan komt het er zeker op aan dat mensen die inburgeren in Brussel, ook voor zichzelf uitmaken waar ze zichzelf over drie, vijf en tien jaar zien. Als dat in Vlaanderen is, maak je je keuze in Brussel al zodanig dat je voorbereid bent op die toekomst. Wie dat nog niet weet, maakt zijn keuzes op andere domeinen.

Er zal mijns inziens een belangrijke rol weggelegd zijn voor die werving. Daar moet zeker rekening mee gehouden worden. Als dat mee opgenomen kan worden in de akkoorden, zijn wij zeer tevreden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.